

2200

16. 2002

2002

2002

2002

2002

2002

000651

456

शुभं लाभं ४३८९६
 तत्त्वं चूर्ण हस्ता स्तं ब्रह्म त्वारे एवादेषु वैति सब्रह्मादं कर्ते एते ब्रह्म विद्वा न्वयन्ति
 प्रेति सब्रह्मागच्छत्वारं इदं तं प्रनसा त्वेति सप्तमं प्रतिविदो अङ्गं ति सब्रह्मागच्छति प्रहृती न्य
 षि द्वां स्मै स्मादपद्वंति सब्रह्मागच्छति विदुरां नदैतां प्रनसे वाले रितसु कृतुङ्गते धूले
 वाते तस्य प्रियान्यातयः सुकृतप्रपयं त्वयिद्यादुष्टु तं तदाधारथ्य न धर्मवयन्त्रथवक्ते
 न्तो विदुङ्गते ब्रह्म विद्वा नदैति विद्वा सब्रह्मागच्छती वै वै कृतं ब्रह्माधः
 विविशति अश्वेगच्छति सम्भूलके संस्थानतं ब्रह्मरसः प्रविशति सब्रह्मागच्छत्यपरा
 दिति मायतते तं ब्रह्मयरा: प्रविशति सब्रह्मागच्छतां द्रुप्रजापती वारगोदो तावस्मा
 दपद्वं वहः सब्रह्मागच्छति विद्वन् प्रमितं तं ब्रह्मतेजः प्रविशति सब्रह्मागच्छति विद्वन् वै
 प्रायं द्वं वह दुष्टां तदे सामनी पूर्वौ पादै इष्टे तनो द्वये वापरै वै रुपवैशाले अनुवैशा
 कर्त्तरै वते तिरस्या साप्रद्वाप्त्ययादिविपश्यति सब्रह्मागच्छत्यपितोऽसं पर्यं कं सप्रा

गुह्यत्वन्तरवचनविष्यद्वयौ पैपाहौ द्वीपेराचापसौ भ्रद्यहाय कुयोशीर्षस्य
 ब्रह्मण्डं तरेश्वरम् योक्तव्यस्त्रियानां च प्राचानातानियद्वृत्तिरस्त्रीमानिजो
 मांशवडपस्तराणां मुद्रायोपस्थियः श्री रूपबहूलं तस्मि न्द्रहास्तेतप्रिक्षिति
 सारेनैवाग्रज्ञार्थे हतितं ब्रह्माप्य हतिकार्यातितं प्रतिबृयात् ॥५॥ अनुरस्या
 त्रिवेस्याकाशाद्वानेः संचूतो नायी वै इतः संब्रह्मस्य देहो न्द्रहास्तस्य न्द्रहास्त
 स्य लभात्वसर्वपस्त्रमालेसोहु प्रसिद्धितमाह क्रौमेन्द्रस्माति सत्त्वमिति ब्रूयाक्षितं धर्मस्य मिति
 यद्वन्द्वे वेच्य अप्याणेण्याश्वत्सदृष्टयदेवास्त्राणां एष्वात् व्युतदेव यावाचानिवाहि
 यते सत्यगते तेवावदिस्वर्वम् विद्वत्सर्वप्रसादेवेन तदात्मानुदातदे तद्वाकेनाच्युत्ती ॥६॥ रुदूरुदः
 यामनि रात्रसाद्वृहुतिरव्ययः स ब्रह्मतिविहे यक्षब्रह्म पदो महाब्रह्मितिमानुवेदमें
 पौत्रानिनामान्यासौष्ठुदिप्राणेनैतिबृयाक्तेननुर्मित्वानातिमनसेति केन स्त्रीनामानो
 तिवाचेति केन गधनि त्रिव्याणेनैतिक्षेन नक्षपाणाति ब्रह्म वेतिकेन राष्ट्रानातिआ
 त्रेणैति केन ननुरसानितिलिङ्गे पैतिकेन ब्रह्मण्डाति ॥७॥ स्त्राज्ञामिति ब्रह्मनसुस्यादुरेष्विति

५

राररेणैतिकेनानन्दसति प्रजातिप्रिदुष्मित्तिवेदेवेनेवादुतिप्राद्यामितिकेन धियोविहा
 तर्यकामानितिप्रायै वेतिबृयाहमासुयावैरवद्युपेदेवोक्तेतेसातितिशायाव्रस्त्रायेविहि
 तियादिष्ट्वास्त्रिकृतिजयतित्वयालियम्भुतपृष्ठवंदेवद्यरवंदेवद्युपाद्यमकेन्द्रहास्तेव्याप्य ॥८॥
 उंप्राणोब्रह्मेतिहमाहकौषीषीतिक्षेप्त्वा नानुदल्लक्षणम्भुतेव्यक्ष्याणेमनोदूतवेददूत्यान्त्र
 ओत्रंस्त्रीप्राचयित्वानामरिचेष्टिमयोहनाएतस्याहस्य ब्रह्मासनादूतवेददूत्यान्त्र
 बतिप्रस्त्रद्वेष्टिगोपृष्ठमाक्षवतियः ॥९॥ ओत्रंस्त्रीप्राचयित्वानामन्तवितिकेवा
 चंपरिवेष्टीषीषीतिवृष्ट्वामान्ववतितस्यैवाएतस्यैप्राणापत्रम्भुएवादेवतान्द्रयाच्या
 न्नाय वलिकृत्येवं हैवा स्त्रेसवर्णित्वान्वयाच प्रानादेव वलिं हरैति धार्यवं
 वेद तस्योपनिषद्वाचे दिति तस्यायाप्रतिक्रित्वालभ्योपविशेन्नामतोद
 व्यप्रस्त्रायामित्तिरुद्वेनन्तप्रस्त्रेव्यत्वान्वहैरन्देष्यमेयाचिते
 च वर्वन्द्रदस्त्वेवेनसुप्रसंत्रयं ते दद्यप्रस्त्रियाः ॥१०॥ प्राणोब्रह्मतितस्याहपैयस्त
 स्यवाऽतस्यप्राणस्य ब्रह्मणोवाक्यस्त्राचक्षुरानुधतेवहृष्टः परस्त्राण्यामासु

धर्मेष्वात्रं परस्तान्प्रतिग्राहं धर्मेष्वात् धर्मेष्वात् स्तोत्रम् प्रणा-
 य ब्रह्माद्वतादेवताग्रवाच मानापवलिहरन्त्येवं हृतस्त्रैसर्वाणि नृतन्त्यवाच
 प्रजायैव वल्लिहरन्त्येवं वेदत्स्यापविष्वन्त्रपत्तेवित्तिं यद्यप्याश्रान्तिं निक्षिखाल
 ष्टोत्रविक्रेन्नारुपतोदत्प्रस्तावाभितित्तेवैत्रमप्रस्त्रयते प्रेषु रस्तात्प्रत्याच
 क्षीरक्षेष्वधर्मेष्वायाचितोन्नवत्सन्तुरुदास्त्वैवेन्नाम्प्रस्त्रयतेदृष्टम् प्रतिष्ठिता २५
 यास्त्रारुपधन्तावरोधन्तपादवधन्तप्रस्त्रन्तिथ्यमात्प्राणिमास्यावामवास्यायावामुष
 द्वपक्रेवाञ्चुपेनक्षत्रष्टोतेजामेवस्मिन्मर्वल्यन्तिभुपस्मा धर्मपरिस्तुष्टु
 परिस्तीर्थं पर्युक्तादद्वित्तशास्त्राय स्तुवेणामाङ्गुडिकुदोतिवाङ्गुपदेव
 तावरोधनीलासेमुष्टादिद्वपवर्कधम्ब्यट्टस्यैस्वाहाप्राणेनामदेवतावरोध
 नीसामेमुष्टादिद्वपवर्कधम्ब्यट्टस्यैस्वाहाप्राणेनामदेवतावरोधनीलासेमुष्टादि
 दिद्वपवर्करुद्धम्ब्यट्टस्यैस्वाहाप्राणेनामदेवतावरोधनीलासेमुष्टादिद्वपवर्क
 धम्ब्यट्टस्यैस्वाहामनोनामदेवतावरोधनीसामेमुष्टादिद्वपवर्करुद्धम्ब्यट्टस्यैस्वाहा १०

प्रज्ञानामदेवतावरोधनीस्त्रामेमुष्टादिद्वपवर्कधम्ब्यट्टस्यैस्वाहात्प्रथमधम्ब्यट्ट
 प्रतिष्ठायामदेवताग्न्यनुविभुज्ञनावंवेदवेत्तिप्रवृत्त्याद्युमाद्युत्त्वस्त्रियाद्युत्त्वेत्तिवा
 शेष्वायातोत्तेवस्त्रियास्यविग्रह्यस्यैवयेषांवायास्त्रियेवेक्षित्यवल्लो
 कवैवादृतेऽत्रोत्तेऽप्तुद्वित्वाच्चतेसाविद्युहोस्त्वाद्युप्राणाणंतेभायिक्षुद्वायामेभ्याहा
 वक्षुस्तेपत्त्वेन्दुहोम्यस्तेच्छाहायोत्रंतेप्रायिक्षुत्तेप्यतोस्याहाप्रनत्तेप्रायिन्दुहोस्त्वाद्युप्राणा
 प्रज्ञातेप्रायिक्षुत्तेप्यस्तेच्छाहेत्यधूमगंधंप्रिणिव्यायात्प्रवेपेन्नंगान्यनुविष्ट्यवाच
 यप्रोत्तिप्रवृत्त्वस्त्रिपर्वंकिंगप्रिष्टेस्त्रिवात्प्रातिष्ठेत्तेजाप्रज्ञानाणःप्रिया हेवत्रवति
 स्त्रोत्तिप्रवृत्त्वस्त्रिपर्वंकिंगप्रिष्टेस्त्रिवात्प्रातिष्ठेत्तेजाप्रज्ञानाणःप्रिया हेवत्रवति
 स्त्रोत्तिप्रवृत्त्वस्त्रिपर्वंकिंगप्रिष्टेस्त्रिवात्प्रातिष्ठेत्तेजाप्रज्ञानाणःप्रिया हेवत्रवति
 यप्रोत्तिप्रवृत्त्वस्त्रिपर्वंकिंगप्रिष्टेस्त्रिवात्प्रातिष्ठेत्तेजाप्रज्ञानाणःप्रिया हेवत्रवति
 स्त्रोत्तिप्रवृत्त्वस्त्रिपर्वंकिंगप्रिष्टेस्त्रिवात्प्रातिष्ठेत्तेजाप्रज्ञानाणःप्रिया हेवत्रवति
 यप्रोत्तिप्रवृत्त्वस्त्रिपर्वंकिंगप्रिष्टेस्त्रिवात्प्रातिष्ठेत्तेजाप्रज्ञानाणःप्रिया हेवत्रवति

हा ज्ञाने नृत्यानि श्रेष्ठायाम्य वीत धरुतिलुपा सा त सर्वाणि हास्ते नृत्यानि श्रेष्ठा
य युद्धुते त सामेलु पासी त सर्वोली हा स्त्रै नृत्यानि श्रेष्ठाय संनमन्ते त लूरिलु
त चक्राइ पासी त वेतन इलु पासी त वद्यथै त लूरि मन्त्रमंवद्वास्त्रित मन्त्रते जस्ति त प्रभासित श्रेष्ठा युद्ध
पुलासी वल्लवंडे वल्लसवंडुर्देवुद्धार्म सहमो य च चिति त प्रस्तेजस्ति त मोज वति य एवं वै ह त ह
त त दैषिकैर्मध्यमा भानु प्रधार्मः संस्करो त अन्यजूप्रभासित य प्रवदति य उप्रायं सं द्वयं य
त कञ्ज्य य सामय मुद्राता सरष्टवयो विद्याया आत्मै षष्ठे उएवतहि इस्यालान्नं
वति य एवं वेदा दृश्यात् सर्वकिर्त ब्रैषीत्वे क्षीण्युपास नानिलवंति द्वावौ त्रिस्मिन्नवैष
त विकर्द्य त प्रादित्यमुपतिष्ठते प्रकोपवत्तत्वो द्वकामानी य क्रिप्रभियारपात्र वगेचिति
पापानं नेव ड्युत्येवामध्येयं तमुद्गजो सिपापानं प्रदृढ्यो वेतयै वास्तव्यं तं
वर्णोऽपि पाप्ता न मेमंदृद्युतिप्रद्युम्ने रात्राम्यां पापसक्तो संतद्वङ्गे तथोरायैवं
सं विद्वानेतयैवावृतादित्यमुपतिष्ठते यद्होरात्रा चापापवरो तिशंत इद्वै । ॥३॥
साक्षिप्रास्यमा वास्यायो वै त्रायाप आज्ञादप सं दश्यानुपुपतिष्ठेतयैवावृताद्व
स्त्रित रेवाप्रत्यस्य प्रमुखमिद्वद्यं दिविष्ट्रिष्ट्रितं प्रव्येह्मांत द्विवासि ॥१॥

माहं पुत्रमधं सद मिति नहुस्माल्युर्वा: प्रता: प्रैतैतिग्रावत्तु नस्याथाजात्पुत्रम्याप्या
य लस नेतुतेसंते पर्यासिस्मभुयं तु वाजापारित्याम्भुम्याप्यायं त्वयेत सिस्तरो
वोऽग्नित्यामास्माकं प्राणेन प्रज्ञयाप्त-पुत्रं राप्याय विषायोस्मादेष्टिवचयं द्विष्ट्रिष्ट्रि
स्तस्य प्राणेन ब्रह्मयाप्तु निराप्याय वस्त्रेष्ट्रिमावृत प्रावर्तित्रादित्यस्यावृतम
न्यावर्त्तित इक्षिण्वाकुम्नन्वावर्त्तते । ॥४॥ प्रथमो एसास्यापुरस्त्राज्ञादपरां दृश्य
मानमुपतिष्ठते तयैवावृतासोराजा सिविजहाणः पंचमुखो विप्रजापतिक्षिष्ठ
एकस्तदकं मुखं तेन मुखवेन राजो विते नेत्रुवेन भासन्नाद ऊरुरात्रएकमुखं वर्तते
नेत्रुवेन विक्षीकिते नेत्रुवेन भासन्नाद ऊरुरेन स्त्रै एकमुखं तेन मुखेन विहि
गोक्षिते मुखवेन भासन्नाद ऊरुरेन विष्ट्रिष्टेन मुखं तेन मुखं विनेप्रस्तोकमस्त्रिते नेत्रु
रेन सो मन्त्रादकुरुत्वयित्वं च त्रिमुखवंतेन मुखवेन स विहित्यान्यस्त्रितेन मुखवं
न भासन्नादकुरुत्वयामाकं प्राणेन प्रज्ञयाप्त-पुत्रिरपद्वेष्ट्रियोस्मानेष्ट्रिष्ट्रियन्दि
प्रमत्यस्य प्राणेन प्रज्ञयाप्तिष्ठेष्ट्रियस्वेतिद्वावापावृतमुवर्त्तत्रादित्यस्यावृतम्भव
वर्त्तत्रित इक्षिण्वाकुम्नन्वावर्त्तते । ॥५॥ प्रथमसंवर्ज्यायाम्येद्वयं प्रमत्यस्यावृतम्भव

शीमेद्वयं प्रितम् तः प्रजापतौ नामृतदुर्स्येवा नेमात्मपुत्रामधं हिंगाइति
 द्वयस्याः पूर्वाः प्रजाः वै तात्पृष्ठ । १० अथ प्रोष्णाय अनुन्तरम् सूर्यो नमनिर्जिते द्वैताऽन्तरं
 गाम्भीर्यवसिद्धृद्यादधिग्राहयते । मात्मावै पुत्रामास्ति लहावशाद्वरः शतमिति
 नामाम्यद्वयम्भाच्च वर्षभिरायमस्तु तं च ववेदैवं पुत्रामासि सर्ववर
 रदः शतमिति नामाम्यग्नाय वै न वर्दिग्नातियेन प्रजापतिः प्रजापर्यग्नात्मात्मर
 द्वैते नवापश्चिमाम्यावित्याम्यदक्षिणो वर्णं त्वं त्वं प्रयत्नियं विमुखं
 न ऋषिनितं इत्येष्वानितिराणातिधेहीति स्यामात्मान्त्रामाव्ययिष्टः रात्मारद
 आयोग्नीवस्वपुत्रतेऽमाम्यसूर्यो नमनिर्जिताम्यतिविरस्यद्वैतमनितिः
 व्रामातिविरस्यद्वैतमनिर्जिते द्वैतात्मादिकरणात्मिति करोमातिविर
 स्यद्वैतमनिर्जिते च पत्रिः ॥ ११ ॥ प्रयातो देवः पारमर्थ एतद्वैत्रामाप्यतेय
 इति इत्यल्पयत्ययैहृतमित्यत्यन्तर्वलतितस्यादित्यमेवतेजोगच्छतिवायं प्राण
 एतद्वैत्रामाप्यतेयदित्येतत्त्वयते यन्नद्वैतस्यद्वैतमेवतेजोग । १२

अदिवामुं प्राणएतद्वैत्रामाप्यतेयद्वैतमाद्वयतेयेतन्ति पतेयद्वैतर्यतेतस्यनिषु
 तमेवतेजोगच्छतिवामुं प्राणएतद्वैत्रामाप्यतेयद्वैतियोत्तेतत्पतेयद्वैत
 विद्योततेतस्यादित्यतेजोगच्छतिवामुं प्राणमावारतास्तदेवतामामुं
 वघविश्ववायोम्बलान्नामुं तेजस्मादेवतुनकरदृष्टत इत्यादिवैतमध्यात्मा । १३
 एतद्वैत्रामाप्यतेयद्वैतावदत्ययैतन्त्वितपतेयद्वैतादृष्टितस्यवच्छुरेवतेजो
 गच्छतिप्राणं प्राणएतद्वैत्रामाप्यतेयद्वैतामाप्यतेयद्वैतामाप्यतेयद्वैत
 च्छतितस्यस्त्रोमुत्तेजोगच्छतिप्राणं प्राणएतद्वैत्रामाप्यतेयद्वैतामाप्यतेय
 ययेतन्त्वितपतेयद्वैतामाप्यतेयद्वैतामाप्यतेयद्वैतामाप्यतेयद्वैतामाप्यतेय
 पतेयन्मनसाद्यमप्यतेयद्वैतन्त्वितपतेयद्वैतामाप्यतेयद्वैतामाप्यतेयद्वैत
 तिप्राणं प्राणं स्वावाएत्वा भवता प्राणमेव प्रविश्य प्राणएत्वान्तमुक्त
 तेतस्मादेवतु नक्षदीरतेयद्वैतवाएवं विद्वांसमुत्तेजोपवतावतिप्रवर्त्यातां
 क्षिण्योत्तरमुत्कृष्टमातीनहैन कृष्णीयातामाप्यद्वैतिप्रवर्त्यातां

वैनं परिस्थिति ते १३। प्रथानोनिः श्रेयसा दानमेताह क्वैदेव तात्पर्यं श्रेयसे विसद्मा
 ना ग्रुप्रसारय दुर्घट्य सुस्तवाक्षणात् तुष्टं दानशेत् रोगेत् दानप्रविवेशतः
 दानां वयद्विप्रपत्तवाच्येन द्वचक्षः प्रविवेशत दानावद्वचक्षेभ्यो पुर्याद्विप्रपत्तवाच्येन
 न श्रेत्रप्रविवेशत दानावद्वचक्षेभ्यो एतन्मनसा धीम पछि विप्रपत्तवाच्येतन्मनः प्रविवेश
 रोतदानावद्वचक्षेभ्यो पश्चात् आवाणान् एव नमनसा धीम पछि विप्रपत्तवाच्येन न श्रावाः प्रविवेश
 त विप्रपत्तवाच्येन तावातः सविप्रिवतः प्राणोनिः श्रेयसंविदित्वा प्राणमेव प्रदक्षिणा
 न प्राजिर्मन्त्रयस्मै वै नैः भवेत् इस्मा अराणां द्वचक्षेभ्यो वायुः प्रविष्टुं आकाशात् मात्रान्
 स्वयं युरो स्वया एवै वै दानप्राणोनिः श्रेयसंविदित्वा प्राणमेव प्रदक्षिणा
 दुर्वैतेष्वै इस्मा अराणां दुर्क्रामति सवायुः प्रविष्टुं आकाशस्वरूपिति मनदृष्टिः
 यत्रैतेदेवास्त्वयाप्यमदमृताद्वास्त्वद्वैलवित्यएवं वेदैऽधीश्चारातः वितावृत्तिवसं
 प्रवानमित्यावहृतपितामुक्त्रप्रज्ञ्य नाम्यति न वै स्वरूपैः रामसंस्तौ प्राजिर्मन्त्रयसाधयो
 दक्षं तं सपानमुक्त्रित्वा अप्यामुक्त्रेन वासेन साम्बुद्ध्यः प्रित्युत्पत्तुं क्रपरिष्ठाय निनिः
 पद्धतिइद्यै हिंदियाणि इमस्य योगिवासाभ्रामाया जिमुखवायेव संप्रदृष्ट्या रूपा रूपा ॥३॥

संप्रवयम्भवित्वा उभेहैत्वयिदधीनातिपितावाच्येते प्रविदधीतिपुत्रः प्राणं सेवयिदधी
 नातिपिताप्राणं तेप्रिदधीतिपुत्रं श्रुक्षेभ्यो विदधीनातिपितानक्षेमयेदधीतिपुत्रं
 तन्मोक्षेभ्यो विदधीतिपुत्रः कमलिमेवयिदधीनातिपितानक्षमिलितेसायेदधीतिपुत्रः सु
 खदुः श्वेतेत्यविदधीनातिपितानुवदुः श्वेतेभ्येदधीतिपुत्रः प्राणं द्वेष्यते प्रजातिमेव
 द्वयिदधीनातिपितानं दरतिप्रजातिमेवयिदधीतिपुत्रः इत्यान्नेत्यविदधीनातिपिताच्यें
 तेमविदधीतिपुत्रोमनोमेवयिदधीनातिपितामनसेस्मियेदधीतिपुत्रः प्रकांसेत्वा
 चिदधीनातिपिताप्रजां तेप्रविदधीतिपुत्रोयद्युवाऽपान्निगदस्यासमाद्वै वद्यु
 ल्याणान्नेत्यविदधीनातिपिताप्राणां सेमयेदधीतिपुत्रोयद्युवाऽपान्निगदस्यास्तितुं
 वितानुसंत्रयतेय रोब्रह्मवक्षिंकीत्रिभायुस्त्वायुषतामित्यथेतरः सव्यमेवं साम्यवेद
 द्वतेपाणिनां वद्वायवस्त्रां तेनवाप्रछाद्याच्यग्निकामान्कामानामृतिमयद्युवाऽपान्निगदस्या
 युत्रस्यैम्भूतिवासेत्यरियावतेद्युवैष्णवान्तसैवैनं समाप्येयुविद्यान्मापयितयोग
 वित्ययासमाप्यितयोगत्रवतिः इत्यारंप्रवैच्छठ्योऽध्यामः समाप्तः ॥५॥

वाप्तादौ वै त्रुतमात्रा अधिप्रहं दशप्रकामात्रा अधिश्च रुतमात्रानस्युनप्रकामात्रा
 स्युर्द्वाप्रकामात्रानश्युनरुतमात्रास्युनद्वयन्तरो रूपेक्षं वै नस्मिन्द्रव्वाटतद्वालान
 ध्यात्वारघस्यारेषु नेप्रणितो नाभावरा अपिताएव मेवैतान्त्रुतमात्रा प्रकामात्रास्वर्णिताः प्र
 इमात्रा ग्राहोप्ताः सरूपप्राणएव प्रकामान्तेऽग्रोष्टो नामैषात्म्यान्त्रुतव
 हिनो एव साधुनाव्रन्नायानेष्टीवसाधुव भक्तरथति त्यसे ज्ञातोऽस्तु निरीष्टत
 षु एवामाधुसंयम पौनिनीष्टतेष्ट षष्ठोक्ते कपाल एष लोकां पतिरुज्ज्वलो वै राः सम
 ग्राम्यतिविद्या समाप्तत्वेति विद्यादा। १३५ त्वारहुक्ते पैन्नमेधयः १३६ अप्पहुवे ग्राम्यो विद्या
 विद्यात्मः संस्पष्टप्रासा सोविद्युत्ते रामेवै सद्वसन्मस्तुपुकुर्वन्वालो षुः कात्तिविद्ये
 त्रिष्ठिति शताग्रात रात्रुभारयम् वृत्त्यो वाच्यक्षम्हेत्रवार्णति तद्वाचाग्रात्मात्रुः सह स्त्रैद्वृत
 इत्येवस्यां वै निरुन्नामाग्रनक्षति वाऽउत्तमाध्यं वै तीति। १३७ मात्रेत्येवै ज्ञेयमानीविद्यति
 मात्रं स्तवनादेवौ शब्देवाचालिङ्गो वै अङ्गं भाकारो ग्रूर्णम् ग्रोविषामिति यस्तु इत्याद्य
 द्वैत भव्याद्यत्प्रमाद शेप्रत्यूपायामान्विद्यायः ग्रतिषुक्ताग्रामाकृति विद्यावेष्ट्यः
 स्वहेत्वम् द्वारा एव प्राणपति इत्येवै लित्वातः न व्याकृतिभव्यस्या। १३८ सहेवाच्यवालाकृति
 एविष्टामानिवै पुरुषस्तमेवाहुप्रपासादेतेत्वावाजातश्वामैवस्मिन्द्वयाद्यविष्टाद्यव्य

१६

उत्तमात्रा विष्टाः सर्वे धीश्वतानां शुद्धितेवाऽहुमेवत्तु पासः विस्मैषोत्तमेव
 विष्टाः सर्वद्वयावान्तर्विष्टाः सद्वावाचालामान्वालामान्वालोक्य एष वैष्टव्यं द्वयमेवा
 मुखासदृतिरुहोवाचालामान्वालामान्वालोक्य एष वैष्टव्यं द्वयमेवा
 तिस्मयोनेत्येवप्रमुपासदेन्नाम्यामान्वालोक्य एष वैष्टव्यं द्वयुतिपुरुषस्त्व
 विष्टामान्वालोक्य एष वैष्टव्यं द्वयुतिरुहोवाचालामान्वालोक्य एष वैष्टव्यं द्वयमेवा
 पुरुषस्त्वतिस्मितोहैत्येवप्रमुपासदेन्नाम्यामान्वालोक्य एष वैष्टव्यं द्वयमेवा
 विष्टामान्वालोक्य एष वैष्टव्यं द्वयुतिरुहोवाचालामान्वालोक्य एष वैष्टव्यं द्वयमेवा

पास इति तेवा बाजात शङ्कुप्रभैत स्मिंस्मै नारद विष्णुषासा
 इति स्योहे तु मेरुपास्त्विषास हि कीर्त्त्येषु अवतीर्ण। संहोन्नन्नाविन्दिए
 शुद्धशुभं विषास इति तं त्रेवा च जातवा तु नमै तस्मिंस्वा दवि ष्ठास्तेऽ
 शाप्रात्महिविष्णुत्त्वं पात्रहिविष्णुत्त्वं त्वेव मध्यास्तेऽत्मान्त्वविष्णु
 दैवतं प्रयाध्यंत्री। १८। संहोवाच बाला क्रिये षष्ठाय पुरुषस्त्वेवाहुपा
 सद्वितीय दोजात शुद्धप्रभैत स्मिंस्मै नारदविष्णुवितायोनपग
 मेत्प्राप्तास इति सरहेयो त्रेवप्रभैत प्रतिस्तुपो है वास्या त्रिग्रामाप्राप्त्यन
 न प्रतिस्तुपः। १९। संहोवाच बाला क्रिये षष्ठाय यापुरुषस्त्वेवाहुपा
 पास इति विश्वावाचात शुद्धप्रभैत स्मिंस्मै नारदविष्णुवितायोनपग
 इति वाचात् त्रेवप्रभैत स्मिंस्मै नेत्रुपास्त्वेविष्णुविताया निवीय
 वा निवीय वति। २०। संहोवाच बाला क्रिये षष्ठाये षष्ठाय पुरुषस्त्व
 दैवताहुपास इति तं होवाच जातवा तु नमै तस्मिंस्मै नारदविष्ठाप्रस्तुति
 तिवाच्च त्रेवप्रभैत स्मिंस्मै त्रेवप्रभैत नुरावाचार्यमाहमेति। २१। ५

२२। संहोवाच वाचात् शुद्धप्रभैत स्मिंस्मै नारदविष्णुविताय
 न्यस्त्वेविष्णुशृण्युरितिवाचात् त्रेवप्रभैत शुद्धप्रभैत नुरावा
 चाये त्रेवप्रभैत। २३। संहोवाच बाला क्रिये षष्ठाय त्वयस्त्वेवा
 मुपास तिंहोवाच जातवा तु नमै तस्मिंस्मै नारदविष्णुविष्णुया प्रहोत्पुण
 स इति योहे त्रेवप्रभैत स्मिंस्मै तर्वा दैवताहुपास्त्वेविष्णुविताया
 न्येये षष्ठाय श्वर्वद्वेष्ट्रेवप्रभैत योहोवाच जातवा तु नमै तस्मिंस्मै नारद
 विष्णुविताये षष्ठाय त्रेवप्रभैत स्मिंस्मै तर्वा दैवताहुपास्त्वेविष्णुविताया
 न्येये षष्ठाय त्रेवप्रभैत स्मिंस्मै तर्वा दैवताहुपास्त्वेविष्णुविताया

अहवालाकिस्तु उप्राप्ति मार्ग स्वं होवाच जातरात्रु वा लालाद्युत्येताग्नि तिहोवाच ब
 लाकिस्तु होवा चाजातवात्रु रुप्या वै रवसुमासं वार्षिष्याब्रह्मते ब्रवाणामिको
 वै बालाकएते बंपुकुण्ठाणोके वृत्यस्य वैत लक्ष्मीस्त्रैवेदवृत्तेऽतितततुक
 वालाविष्यमित्याग्निः प्रतिव्रत्राप्तुषायानोनितं होवा चाजातरात्रुः प्रतिवो
 प्रसुप्ते तन्मन्त्रेष्वद्वयवृक्षियो ब्राह्मणप्रुपनयेते किंवैव वाहृष्य विष्णुनो द्वे द्वे
 ह पाणावनिष्ठ्य प्रवक्षात्रतोहसु पृथुरुषप्राज्ञमउच्च हाङ्गातशुतुराम्भ
 यो वैत्रेवस्तुर्विद्वासः स्मैम रामन्त्रितिस्तुर्विष्णुएव तत्तुर्वैतं मृष्ट्यावि
 विद्वैष्पस्तत्तद्वस्य शुक्रस्तो तं होवा चाजातवात्रुः कैषएतद्वालाकेषु क्षेत्रे शयि
 षः क्षैत्रेतद्वक्तु रुपतदग्निदितेतद्वक्तु वालाकिन्तिज्ञेत्रं होवाच्यानाद्वादु
 यत्रैषएतद्वालाकेषु क्षेत्रे शयिष्यत्रैतद्वक्तु धर्मदग्निदितिहितामना
 प्रुत्यस्मन्वद्वामाहारवत्प्राप्तवद्वप्निप्रत्यन्वित तद्वायाम्भुस्तद्वन्वद्वाविष्यादि
 तस्तावद्वयः विगलस्योत्तम्यस्त्रिष्ठुतिशुक्रवर्षस्वप्नितस्य अन्वितस्य
 वतास्तुर्वद्ववहियथास्युपाः स्वप्निववचनमिष्यते । १५ श्रीधास्मिन्प्राणर्वेक्षनम् १५

वहि तदेनं वाक्षवैभिस्त्रिः स एष्यते वद्वक्तुः सर्वैक्षैः शहुष्यति श्रीवांस्त्रैः शैवेस
 द्वयति मनः सर्वेष्यते भजायेतिस्यद्वप्रतिबुध्यतेवयान्वेत्तर्वलः सवान्विष्णु
 श्रीं जामिप्रतिष्ठेत्तर्वलेवत्तमादात्मनः प्राणायचायतनविप्रतिष्ठेत्तप्राणेन्वद्वयो
 लोकाः सर्वप्राणाद्वप्रकाशेद्वाराद्वात्मानमनुप्रविष्ट्युआत्मा प्रभ्यामात्रयो
 स्तद्वयात्मुरः शुरुद्वन्वेत्तर्वप्निताविष्ट्यमर्यावाविष्ट्यनद्वक्तुलापद्ववेष्यप्र
 क्षात्मेद्वारारमात्मानप्रष्टुप्रविष्ट्युप्रात्मानेष्वस्त्रियस्त्रियतेवात्मानेवत्तमात्मा
 नोन्वम्यतेवयान्वेष्टिन्वास्तद्वयान्वेष्टिश्वर्वेत्तुर्वयेवभेदेष्वप्र
 शाकैतैरात्मनिष्ठेत्तर्वभेदेत्तमात्मानेष्टुप्रतिष्ठानेष्टुतीतिस्वपावद्वगाद्वर
 तमामानेनविष्टुतावदेन्वप्नस्तरम्भनिवन्वत्तुः स्वयद्वविष्टुयस्तात्मान्व
 विष्टवद्वेष्टान्वदेष्टान्वेष्टिष्ठुम्भिरामाद्विष्टप्यैष्टेष्टोर्वैवंविष्ट्यम्भनिष्ट
 प्राप्नोपहृत्यस्वेष्टान्वद्वयोर्वात्मान्वेष्टिष्ठुस्वाराज्ञप्राप्ताद्विष्टप्यैष्टेष्टोर्वैवंविष्ट्य
 इत्यारण्वेष्टिष्ठुद्वयः शुरुद्ववद्वयाद्विष्टप्यैष्टेष्टोर्वैवंविष्ट्यम्भनिष्ट
 प्राप्तेवत्तर्वद्वयमित्यनेन्विष्टोवद्वयेवत्तर्वद्वयमित्यनेन्विष्टोवद्वय
 रात्मनिष्टिष्ठुम्भिरामामान्वद्वयोर्वैवंविष्ट्यम्भनिष्टिष्ठुम्भिरामामान्वद्वय
 सभिष्टोम्भिरामामान्वद्वयेवत्तर्वद्वयमित्यनेन्विष्टोवद्वय

विभादध्यं प्रत्येकिरवस्तुः स्मृतेजितेषां द्योषोऽहे मामाहि सरीः १। क्रमातः संहितापनिषद्ग्र
 यिवश्चर्ष्टस्तु घीरुहरस्त्वावायुः संहितेति त्रौश्वीरेपांडवे य आकाशे मंहितेत्यस्मान्
 उद्योगे देवपाचक्रमताविपरिद्वयं त्रैनमेस्यपुत्रेलसमज्ञहितिवरिहतो नदितामस्यः
 समानद्यात्रपितुश्च त्रैस्यनवायुश्चाकाराच्छ्रेत्यधिदैवतमयाध्यत्वं वकूर्वन्तपमन
 उत्तरस्तु च प्राणः संहितेति त्रौश्वीरवत्तोप्रांडवे योग्यहस्यास्यपुत्रव्याहृद्येष्विनसावायुम्
 ग्रेवाद्यत्यवितन्द्याज्ञावदत्तिरस्याम्बुद्धवेद्यवेद्यपवाग्नुत्तरस्तु च मनोवाक्याग्नस्त्वा
 वस्त्रदितेति स्थावाम्बूरथाप्रणिताम्बोरेषनोवाक्याणां संहितः सर्वे योग्यस्य गतिवेद्ये
 प्रयतिसवादवेष्टां संहितां वेदसंक्षिप्तयते प्रत्ययाप्तुत्तिवेदासावलवर्द्धेवत्संगतिवेद्ये
 नस्वीप्रथुरेतातिन्द्रमांडकेयानां २। शाक्यस्यप्रत्येकान्तः प्रथिवीवाग्नुव्याहृ
 राः सवादिनिन्द्रियं अवलम्बैव वेद्यप्रधानोवाक्याणां नामाप्नुवाग्नुत्तिविलिप्तव
 ग्रुटे सं३। अप्यवाक्यस्यप्रथिवीपूर्वस्पृष्टं द्योरुत्तरस्त्रपत्वायुः संहितादत्तिरस्तुः संहितः पर्व
 नाः संक्षिप्ततात्तद्यातिरिव वैत्तद्युद्गुणहनुमेवाटलिङ्गंत्तिवावाप्त्यिवोसंक्षिप्ततामित्य
 विदेवतप्रथाप्तात्तपुरुषोद्यवेद्यमेत्यस्त्रपत्वायुः विद्विवद्येवत्तस्त्रपत्वायुः संहितामुत्त
 द्युद्गुणतत्राप्तमेत्याकाशोयथासोद्यवाचार्जित्यादत्तद्यान्वरोस्सक्तिवेतास्मानाकारो
 ग्राणामायत्तो नवतित्यचासु योग्याद्योवाक्यानुरायत्तेनवतियथासु त्रिलोकात्मायेवतित्ता

१०

निपुणेश्वरिष्ठोताप्तियासैदिवादित्यदविषिदं शिरसिद्यक्षुर्थथा शार्वं तरि द्येव
 विद्यमालनिन्द्रियस्याप्तमात्रिः पृथिवीमेवस्मिदप्तपर्स्त्वेतत्वप्रिवहस्त्रस्ववेद्यमात्राम
 तप्रश्नुविभायादेदभेदवकूर्वस्त्रुप्रस्त्रनावाक्याप्नुवायुः संहितेति समर्प्योऽनुरप्यः प्रति
 नाहनोमनोनामृताणाः संहितः स्मर्णलोकं गमयतेस्यद्यवमेतां संहितावेद्यस्त्रियाद्याप्त
 वृद्यविवित्यासाम्बोद्यवेनस्वभाष्यरेति ३। प्रथिवीपूर्वस्पृष्टं द्योरुत्तरस्त्रपत्वायुः संहित
 द्युद्गुणतत्राप्तमेत्याकाशोयथासोद्यवाचार्जित्यादत्तद्यान्वरोस्सक्तिवेतास्मानाकारो
 ग्राणामायत्तो नवतित्यचासु योग्याद्योवाक्यानुरायत्तेनवतियथासु त्रिलोकेनस्मर्विभायरेति ४
 द्युद्गुणपूर्वस्त्रियाद्योस्त्रुत्यवस्त्रकालः संहितेति त्रये यद्यत्यधिदैवत्स्वायप्ताध्यात्मवकूर्वस्त्र
 उत्तरस्त्रपत्वास्मानासंहितास्यपृष्ठवस्त्रमेत्यसंहितां द्युद्गुणतत्रस्त्रपत्वायुः योग्यान्वित्याक्षय
 वक्यसेवत्स्वगोएलोकेनस्वर्वभायुरेति ५। वाक्यवकूर्वस्त्रुत्तरस्त्रपत्वायुः विद्यासंहितेतिप्रोक्षसामि
 संयत्वमेतां संहितां द्युद्गुणतत्रस्त्रपत्वायुः यद्यत्याप्त्युलिपिशासास्त्रगो एलोकेनस्वर्वभायुरेति ६
 विद्युद्गुणतत्रस्त्रपत्वायुः यद्यत्याप्त्युलिपिशासास्त्रगो एलोकेनस्वर्वभायुरेति ७
 विद्युद्गुणतत्रस्त्रपत्वायुः यद्यत्याप्त्युलिपिशासास्त्रगो एलोकेनस्वर्वभायुरेति ८
 विद्युद्गुणतत्रस्त्रपत्वायुः यद्यत्याप्त्युलिपिशासास्त्रगो एलोकेनस्वर्वभायुरेति ९
 विद्युद्गुणतत्रस्त्रपत्वायुः यद्यत्याप्त्युलिपिशासास्त्रगो एलोकेनस्वर्वभायुरेति १०

अथाते न्यवाचाः प्रापो वंशदतिविद्यासमाप्तं प्राणवं ब्रुवन्मरसुपवेदेष्ट क्वचन्म
 चिक्षेभवते प्रापा वंशसमाप्तः प्रापां वंशापापविद्यात् नशक्तिवाक्प्रापापविद्यावंशो
 हास्यतात्प्रवेन्मृपापद्यते द्वाविम्बवत्प्रापां वंशसमाप्तिशिक्षानाराक्षसंधृतं प्रापां स्ववत्ता
 हास्यतात्प्रवेन्मृपापद्यते द्वाविम्बवत्प्रापां वंशसमाप्तिशिक्षानाराक्षसंधृतं प्रापां स्ववत्ता
 न्यत्क्रिताद्वाप्ताप्रापां वंशसमाप्तिशिक्षानाराक्षसंधृतं प्रापां स्ववत्ता
 स्तुवा मृपापद्यते द्वाविम्बवत्प्रापां वंशसमाप्तिशिक्षानाराक्षसंधृतं प्रापां स्ववत्ता
 रेत्तत्प्रापां वंशसमाप्तिशिक्षानाराक्षसंधृतं प्रापां स्ववत्ता
 हास्यतात्प्रवेन्मृपापद्यते द्वाविम्बवत्प्रापां वंशसमाप्तिशिक्षानाराक्षसंधृतं
 प्रापां स्ववत्ता तोहास्यतात्प्रवेन्मृपापद्यते द्वाविम्बवत्प्रापां स्ववत्ता
 एव यत्तत्प्रापापद्यते द्वाविम्बवत्प्रापां स्ववत्ता
 तिद्युम्बेनवत्प्रापापद्यते द्वाविम्बवत्प्रापां स्ववत्ता
 तेनिन्द्रियप्रवाहः एविवापततं निर्जनं दवायतनं प्रवत्तीति दवायतनं सुभवते
 देण खेवरतनात्तिर्गुणवत्तेन्मृपवदेष्ट ज्ञानादेवतापारः एवत्तरिष्यतीत्येवं
 २०

क्वयादपपक्षजनतवेऽबुवन्मरसुपवेदेष्टतरिक्षं लानेवतरिष्यत
 त्वेवेन्मृपद्यतिविवर्त्याति तन्त्रित्यास्यसुपमस्य
 वेगां त्रिविद्याम् त्रिविद्याम् त्रिविद्याम् त्रिविद्याम् त्रिविद्याम् त्रिविद्याम्
 वामः प्रटलेष्वतरिक्षं तन्मृपमत्तेण सयापत्तेनिन्द्रियान् क्वावन्मरसुपवदेष्टया
 ष्ठाप्तवराणां स्तुतानां प्रापितान्मृपापद्यतिप्रदण्डेवत्प्रापापवेदेष्टयोऽनु
 त्वरत्तमांस्तुतानां प्रापितान्मृपापद्यतिप्रदण्डेवत्प्रापापवेदेष्टयोऽनु
 यप्यानुक्त्यान्कुवन्वाज्ञवंशापापद्यतासमेव यत्तत्प्रापान्मृपवदेष्टवायकृ
 रतान्मृपापद्यतिप्रदण्डेवत्प्रापापद्यतान्मृपवदेष्टवायकृ
 प्रोक्तुज्ञान्मृपवेदेष्टवायकृ
 मेवाकरं रूपसुत्तैश्चत्ररस्यत्यकारवकारावंतरेण सांस्कृतितिस्वपवेष्ट
 हायेहितावेदुपाधीयतेप्रपुजपापप्रापिविशेषान्मृपवदेष्टवायकृ
 विषयाप्तितिस्वपवेष्टवायकृ
 श्वभिवक्तव्यं प्रत्येवं वायकृ
 न्यसंधिविनहीनप्रापापापावेदेष्टवायकृ
 इति १३३-४४ वेदवायकृ
 श्वभिवक्तव्यं प्रत्येवं वायकृ
 न्यसंधिविनहीनप्रापापापावेदेष्टवायकृ

स्याद् वे नेतृत्वे स्मर्त्य अप्ते प्रजापाणी नैरराता ब्रह्मवर्च स्तेन मन्त्रे लोके नस्विष्युते
 १३। प्रथमस्मा स्युत्रं भास्त्रं मध्यमः प्रातिको वृषुत्रो मध्यगव वासा पूर्वमेव कर्म पूर्वक्ते
 उत्तररम्भत्वं तद्यासो मात्रासाधयि इषापना सामर्टज्ञवत्तिसा मौवाहं संतो तो मन्त्र
 तद्वित्तेतद्वा ग्रुहितां मानस्ते तेष्यो ये-सन्ति इह स्पदे निरापिणी रिच्चवे वैष्णवाग्यु
 एवादेवाना मोक्षते विद्युपोष्टुदिव्यस्त्वप्त्वनपरः साम्नो विकृतिस्त्वग्यात्मका शिख
 वैद्यस्थापते प्रथमापाणी लिपिसाम्नो गुलो वेनस्वविमानाः १४। नामाम्बालं तस्विष्युते
 द्वित्तिको ठरव्यः प्राणां प्रवसानेन पञ्चमानो विश्वो द्वित्तिर्थया स्वर्गीतालोकेन विश्वो लेनो
 ब्रह्मलाङ्गो वैष्णवरक्षर्म्भित्तिरथयएवमेत्याप्रवरप्रवरप्रवरान्मित्तिवेदवहृत्वस्त्रयापश्च चित्ति
 यस्त्रास्त्रब्रह्मवर्चेष्वन्मित्तिरथयेत्यावरप्रवरप्रवरप्रवरप्रवरप्रवरप्रवरप्रवरप्रवर
 त्तिरथः स्वेतवार्थमित्तिरथयाह रव्येविद्युतिर्थमित्तिरथयाह वत्प्रवरति १५। प्रातापूर्व
 रुद्धित्वात्तरस्त्रुप्राणासंहितेत्याग्नवर्चमित्तिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथ
 विद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथ
 है तद्विद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथ

२१

देवाभितिः एव जनाश्रद्धितिर्थमित्तिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथ
 देवप्राणापशुक्रियसाम्बर्गेणालोकेन स्वर्वमौयरेति १६। नायापूर्वस्त्रुपतिरुत्त
 रस्त्रुपत्तिरुत्तः संचित्प्रजातनसंधानित्तिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथ
 नित्तिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथ
 नस्त्रुपत्तिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथ
 नस्त्रुपत्तिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथ
 पः सेषात्प्रथमसंहितात्तदाङ्गुष्ठस्त्रियत्तादेवाऽप्यतिस्त्रियत्तादेवाऽप्यतिस्त्रियत्तादेवाऽप्य
 पशुपतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथयेविद्युतिरथ
 वाचेवेदा: संधायतेवावाचालादास्त्रिवाचाविग्राणां सारथ्यते तद्यत्तेवाऽप्यतेवावाऽप्य
 विवदाप्राणो ज्ञविवावाहृप्राणो देव्यत्ययस्त्रिविभिन्नाहृक्षीवानविप्राणो देवाऽप्य
 विवावाहृप्राणो वावाहृप्राणो देव्यत्ययस्त्रिविभिन्नाहृक्षीवानविप्राणो देवाऽप्य
 भाविवावासार्थविभिन्नाहृविवाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो
 विवावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो
 विवावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो वावाहृप्राणो

नमांस्या द्विषुक्तु वैं प्रति प्राणो यज्ञ कै न देते न वाइते प्राणारे तदेव द्विरस्ति प्रधा ज्ञते प्राणा
द्वेत: सिच्चत्स्वर्ष लम्बनं वै धां संपूर्णी नविद्वितन्मवो आम लला गुणात एव स्पातीं तस्मैन्
स्थास्पूर्णम् - पर्वता मिति पर्वता विकृता निमित्ता वित्तिं संविजया पर्वतस्तद्वा निसिद
संज्ञ रववशाति संहस्रं ग - अतिरिक्त वर्षात् स्वरुपुत्रिः संपादयति राष्ट्राः शोहः संपादयति शुक्ल
प्रविष्ट्वा वृत्तम् यद्युद्धी दोषये मनोमयो वाय यज्ञातामात्यर्थं वर्षेत् पर्वताः संपादत्वक्त्रिय
स्त्रीवृत्तम् पर्वतावस्त्रमहं वित्तिर्विकृते विकृतावर्षाः पुरुषाद्विवाक्षयः शर रसु
द्वृष्ट्वात् पुरुषावेदपुरुषावस्त्रमहं वित्तिर्विकृते विकृतावर्षाः पुरुषाद्विवाक्षयः शर रसु
स्त्रीवृत्तम् पर्वतावस्त्रमहं वित्तिर्विकृते विकृतावर्षाः पुरुषाद्विवाक्षयः शर रसु
यज्ञातामात्यर्थं वित्तिर्विकृते विकृतावर्षाः पुरुषाद्विवाक्षयः शर रसु
स्त्रीवृत्तम् पर्वतावस्त्रमहं वित्तिर्विकृते विकृतावर्षाः पुरुषाद्विवाक्षयः शर रसु
द्वृष्ट्वात् पुरुषावेदपुरुषावस्त्रमहं वित्तिर्विकृते विकृतावर्षाः पुरुषाद्विवाक्षयः शर रसु
यज्ञातामात्यर्थं वित्तिर्विकृते विकृतावर्षाः पुरुषाद्विवाक्षयः शर रसु

23

विकृतिर्विकृतावर्षाः पुरुषाद्विवाक्षयः शर रसु
विकृतिर्विकृतावर्षाः पुरुषाद्विवाक्षयः शर रसु

प्रेव शिद्धांशुमित्रिकादिवैष्णवानिदत्याप्ते तदपेक्षत्वेनविज्ञाप्ती
लद्वावेद्विष्टस्तपथ्यामृतयीवामृतमृतवामृतारिवप्रपञ्चन्तेवा विद्युत
परवैष्ट्रेतनानपश्येत्पृथ्वे वैवविद्याद्याप्यप्यविष्टयाक्षिल्पुर्वक्तव्यं
एकानीवनपश्यत्पृथ्वेवैवविद्याद्याप्यविष्टयाक्षिल्पुर्वक्तव्यं
ज्ञाततत्त्वाद्वैरप्यस्योवापश्यित्वान्यद्याप्यतद्यावैवविद्याद्याप्यमिति
पृथ्वेवैवविद्याद्याप्यतद्यावैवविद्याद्याप्यतद्यावैवविद्याद्याप्यमिति
द्वाविद्यान्वेद्वैष्टयादिष्टक्षुः स्त्रोतांतविद्याताद्युष्णेष्टांप्राप्ताः सर्वभास्त्वनजामा
तरः पुरुषः सप्तामेतिवेद्याद्युष्टक्रामं त्रैवैतप्रवारोऽप्रकामानन्तिश्वंपदा
ते विद्युत्तात्वरुद्धेत्विक्तिवैष्टस्याभ्युष्टावृत्तप्रतिष्ठान्तिश्वंपदा
पत्रिष्ठद्विष्टप्रवावेवप्राप्तक्षुः तेष्टाच्छिव्याप्तप्रस्त्राभ्युष्टावैष्टिश्वंपदा
रात्र्यग्नेर्द्वैष्टयाविवैष्टामृत्युमित्विष्टमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
पृथ्वेवैद्विष्टयाएः साभवेद्वैष्टयावरयत्प्रस्त्रावैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
लोकान्तःस्त्रेष्टप्राप्तस्याभ्युष्टावैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु २५

स्त्रावैष्टप्रवावेवप्राप्तक्षुः तेष्टाच्छिव्याप्तप्रस्त्राभ्युष्टावैष्टिश्वंपदा
मृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
स्त्रोमानुष्टिवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
नवतित्वद्याप्यस्याः शिरस्त्रविष्टप्रवावेवैष्टवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
स्याप्तुद्वैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
द्वैष्टप्रवावेवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
पवाणि तप्ययोऽप्तुविष्टवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
मृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
स्त्रावैष्टप्रवावेवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
रेत्तदोन्नुस्त्रयमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
तोन्नेवा वाणीवैष्टप्रवावेवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
प्राप्तिश्वंपदा वाणीवैष्टप्रवावेवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
वैष्टप्रवावेवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
स्त्रावैष्टप्रवावेवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु
वैष्टप्रवावेवैष्टामृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्युमृत्यु

प्र० ग० ००५ ४२८६

गुरुत्तेष्वस्मृतिं लागुन्ति स्ताप्य हि त्वे गो एष त्वे गो एष द्वा लिपिः रसाकृते वेदिका
 द्वावर्णमिति गो गौ रसायणिति हस्तो त कृष्ण सूरितो ब्राह्मण वेचर स्तविः १७ प्रजापतिः
 प्रगाम्य द्वा वासनात् सक्षंदो निरावता नं समदध्यय छं दो निरावता नं समदध्यय स्त्रा
 संहिता तस्यो वाए तस्यो संहिता पैष वारी वैलंषवक्षः प्राण अवभासंहिता यो अहु
 उपिष्ठ विष्टुतिस्त्रात्र तिवश्वतिरोपालु मनुना ता तिस्यो ग्रन्थिक्षिप्ते वैष्णवानार
 श्वेवकृप्यादते वारविति स क्रमश्वेव क्रूपान्ते वाए तां एवत्तेष्व राष्ट्रविद्या गुरु
 संहिता पैष योधोधीयो तपुष्यमिति विद्यादय वाग्मिति त्वास्तु राणी यत्काम्यवृत्तिं द्वा
 त्वेव वाप्य यो दर्तदेव यथेव विहेप वृपमनुसंहितपैष योधोधीयस्त्रुनां देवकी
 वास ध्ययं प्रकृत्यस्त्रेन ज्ञोए योरष्वकारुण्यात्त्राप्ताविति त्वाहृदस्तुतो नामुडेवो यथ
 यद्यप्य तत्त्वस्त्रहितप्रवोधा प्रवोधात्त्राप्त्यविवरः श्वालव्यप्त्यवत्त्राप्त्यविवरः २५
 राण्याप्ताविति दस्त्राप्त्यविवरः श्वालव्यप्त्यवत्त्राप्त्यविवरः तद्विष्णवास्त्राणुः कवचेयाः
 वास्त्राणु वियं यन्माप्त्यविवरः स्त्रियो विष्णवां अद्वैतो वाचिति प्राणुः क्रमः प्राणवाच्य
 वास्त्राणु वियं यन्माप्त्यविवरः स्त्रियो विष्णवां अद्वैतो वाचिति प्राणुः क्रमः प्राणवाच्य
 वास्त्राणु वियं यन्माप्त्यविवरः स्त्रियो विष्णवां अद्वैतो वाचिति प्राणुः क्रमः प्राणवाच्य ३०

उत्तस्मिन्द्वितीयोऽप्येवं वर्षयन्तोऽनां नेष्वास्त्रकृतिः तस्मात्तुरञ्जगस्त्रियोऽप्यो
 तवस्मिन्द्वितीयोऽप्येवं वर्षयन्तोऽनां नेष्वास्त्रकृतिः तस्मात्तुरञ्जगस्त्रियो
 द्वितीयोऽप्येवं वर्षयन्तोऽनां नेष्वास्त्रकृतिः तस्मात्तुरञ्जगस्त्रियो

स्त्रियों द्वारा विद्युत पर्याप्ति के लिए इन सभी विधियों का उपयोग किया जाना चाहिए। यह अपेक्षा अधिक समय लेता है औ इसके लिए बड़ी खर्ची आवश्यक है। इसलिए, यह विधि अपेक्षा अधिक समय लेती है औ इसके लिए बड़ी खर्ची आवश्यक है। इसलिए, यह विधि अपेक्षा अधिक समय लेती है औ इसके लिए बड़ी खर्ची आवश्यक है।

नं साहस्रकारो प्रशिष्याम् तु गन्तव्या दौड़ित्वा स्वाहा पाने सेवे अतः प्रतिष्ठितो पा नोद्धृ
 इयोद्धृदृष्ट्यमा श्वासो दाने सेवेष्वर्णा प्रतिष्ठित तु दूष्कृते दृष्ट्यमा द्वावा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दिव्या प्रतिष्ठित दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 मा ० श्वासो दाने सेवे भावाः प्रतिष्ठिताः प्रोत्तद्धृष्ट्यमा श्वासो दाने सेवे दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दिव्या दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा
 दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा दृष्ट्यमा

स्वाहामिवस्थिरोवसानिजयत्रेणाभ्युपः स्वाहात्वान्विवस्थिरोवसानिवैदेन तद्वाप्तुः स्वा
 हात्विरिवस्थिरोवसान्यानुरूपेत्वा न एत लिप्त विषयः स्वाहानावप्तिवस्थिरोवसानिवाप्तिवस्थिरोवसा
 प्रभूः स्वाहात्वान्विवस्थिरिवस्थिरोवसानिवाप्तिवस्थिरोवसानिवाप्तिवस्थिरोवसा
 लिप्त विषयः स्वाहात्वान्विवस्थिरोवसानिवाप्तिवस्थिरोवसानिवाप्तिवस्थिरोवसा
 विविष्टवेदं द्वयेन न एत द्वयाप्तुः स्वाहात्वान्विवस्थिरोवसानिवाप्तिवस्थिरोवसा
 विविष्टवेदं द्वयेन न एत द्वयाप्तुः स्वाहात्वान्विवस्थिरोवसानिवाप्तिवस्थिरोवसा

त्रैतीयं विश्वासान्वयवाच्चाद्यत्प्रदेहे ह रचकृतैरुपं प्रणितिवेदवेष्टनो विलिप्ति।
 त्रैतीयस्तिविष्णुतावल्मीकिराज्ञानम् एवाच्छ्रुतानि विरचितानि राजा वेदका
 वा बहुपादैष्टानि भूतभूलेष्टप्रधानस्त्रियावाचाद्यत्प्रदेहे दृष्टुक्षेत्रवासानि
 ग्राहानि रस्त्रान्मेकावाच्छ्रुतानि छक्ष्यानि तिव्रथम्बन्धसंकल्पलाभायां वै या वै तानि वर्षस्यासी
 नो वापिदुक्ष्या दासान्नावापिदुक्ष्यानि ॥८॥ इत्था उपरकेदासोऽध्ययः ते अथात्वै
 राघवस्त्रुतेश्वरैर्बृद्धयशान्नेष्ठेजतेरप्यकुनर्त्यतुर्यति तदकाणामात्रादृश्या श्रोत
 व्याप्रवंतो निरध्यमानं तत्त्वे इतित्प्रतिवेशनुवन्नते त्रिविदेवंति ब्रह्म ब्रैणितपाना
 प्रद्वयायौ नानाशविवैतिप्रांडिमास्त्रसंप्रदेवंविष्णुतो दण्डेः ॥९॥ रहस्तितुः अग्रा
 विहीनूत्वाव्यत्येतामनेपरोदितिसां उद्योगोयंविशामयः पृष्ठः प्राणे चुस्तर
 ष्वरेतिवेतामाबग्ने दृष्टुक्षेत्रे वाङ्मेरेऽन्नेलकाइमादिसवालि
 श्रुतामादेवद्वयामात्मासरणमन्त्रवस्त्रात्मावग्न्याहं ब्रह्मास्तितत्तदेतद्वया
 प्रविष्टस्त्रुतपरमन्त्रस्त्रुतामात्माभ्रूपानुकूरित्वानुशासनमि
 तियक्षवक्त्रं सर्वत्रापुत्रायनान्नेतेवासि नेत्रुद्याहितियद्वा द्विः परिग्रहीता ॥१०॥

वरुमत्तम्भन्न स्त्रैर्विद्याद्विवत्ते नूदयुक्तान्न रामान्त्रतामेतास्त्र
 पति विद्वेदिरोन्न या विष्णुवत्ते वर्देहृतेहृतक्षम्भुर्ते ॥१॥ मूलामुक्तीन्यकुण्डामुक्ते
 प्रांगंशामुक्तीन्यकुण्डामुक्ते ॥ नाभातेधीते वेदमाङ्गस्त्रियस्त्रियासीकृते
 विवंदास्त्रात्मार्यांजामहरः किलकृद्दृद्दालवेद्यनविजानातितो दीयोर्धक्षिप्ताम्
 त्वं न एव एवेतनाकैतिशानविद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेतिशानविद्युतपाप्मेति
 शाधयाः ॥ अथवं वर्तो न सो विष्णुते न प्रश्नाविद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेति शान्तामान्वयोहृ
 रधातेऽग्नार्या: शान्तामान्वयोः क्षेत्रेत्तदेवेष्टनविद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेति
 शान्तामान्वयोः प्रियव्रताभीमाणां विद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेति
 शान्तामान्वयोः शान्तामान्वयोः प्रियव्रताभीमाणां विद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेति
 शान्तामान्वयोः शान्तामान्वयोः प्रियव्रताभीमाणां विद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेति ॥१॥
 शान्तामान्वयोः प्रियव्रताभीमाणां विद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेति
 शान्तामान्वयोः प्रियव्रताभीमाणां विद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेतिविद्युतपाप्मेति ॥२॥
 ३१

१२९४

८०८० वर्ष ४३-४४

। त्रिवेद्युपतामकवेरीधरस्यापत्यंत्रिवेद्युपतामकवेरीरामस्यालज
त्रिवेद्युपतामकवेरीजिरनस्यारामयुस्कंभवति

॥ अक्षोध्येश्वर्यज्ञितं प्रियेत्वं भासा ह या सर्वजनतर्त्त्वियत्वं ॥
तिर्नीह द्वात्ममयव्यग्रो क हीतं द्वानं प्रयोधं दश्च लक्षणि ॥१॥

